

Kulturdepartementet

Oslo, 16.05.2018

Innspill til rapporten «NRKs bidrag til mediemangfoldet»

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) er Norges største organisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse med 65 000 medlemmer. 14,5 % av Norges befolkning over 20 år¹ har en hørselshemming som påvirker hverdagen, som sosial isolasjon og frafall fra utdanning og arbeidsliv. Anslag viser at det i 2020 vil være om lag en million nordmenn som vil ha en hørselsutfordring.²

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) viser til høring om Medietilsynets rapport om NRKs bidrag til mediemangfoldet og overbringer med dette våre innspill.

Krav til universell utforming

HLF er enig i konklusjonen om at NRK bidrar til det norske mediemangfoldet, og mer spesifikt innholds- og bruksmangfoldet, ved at de har særskilte krav til universell utforming både gjennom kringkastingslovgivningen og NRK-plakaten. Teksting er det viktigste virkemiddelet for å tilgjengeliggjøre TV-programmer for hørselshemmede, og her skiller NRK seg ut på en positiv måte, ved at de av og til også tekster mer enn det kringkastingsloven stiller krav om per i dag. Det at NRK har et brukerråd og en tilgjengelighetssjef gjør at kanalen framstår som en aktør som ønsker å prioritere universell utforming og funksjonshemmedes behov.

Likevel har NRK utfordringer. Det har ikke kommet på plass en løsning for teksting av direktesendte distriktsnyhetssendinger. Disse sendingene blir først tilgjengelige for hørselshemmede når de legges ut på audiovisuell bestillingstjeneste. Det er fremdeles mange programmer som har framtrepende bakgrunnsmusikk/-støy, noe som gjør taleoppfattelsen vanskelig for hørselshemmede. Tilgjengelighetsstrategien i NRK tilsier at god hørbarhet og taleydighet skal prioriteres, men endringene har foreløpig ikke i betydelig grad bedret forholdene for hørselshemmede og prosessen går sakte.

HLF mener NRK som offentlig allmennkringkaster og med særskilte krav til universell utforming må gå foran som et godt eksempel og utvikle «best practice»-løsninger som de kommersielle aktørene kan lære av. Når det er sagt mener HLF det er behov for strengere tilgjengelighetskrav til de kommersielle aktørene, da vi trolig ikke vil se en rask bedring dersom satsing på universell utforming skal basere seg på frivillighet.

Mediemangfold for personer med nedsatt funksjonsevne

HLF ser at rapporten fremhever at NRK tar sitt allmennkringkastingsansvar vedrørende geografi, etnisitet, religion og samisk språk. HLF skulle gjerne sett at rapporten synliggjorde NRKs manglende arbeid med å synliggjøre og normalisere det å ha nedsatt funksjonsevne, og for vår del, nedsatt hørsel.

¹ Engdahl B, Tambs K, Borchgrevink HM, Hoffman HJ. Screened and unscreened hearing threshold levels for the adult population: Results from the Nord-Trøndelag Hearing Loss Study. *Int J Audiol.* 2005; 44, 213-230.
http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=239&trg=Content_6496&Main_6157=6263:0:25,6102&MainContent_6263=6496:0:25,6109&Content_6496=6178:50246:25,6109:0:6562:14:::0:0

² Hearing impairment among adults (HIA). Oslo: Senter for medisinsk metodevurdering, Sintef – a report of a joint project, 2001

I vår høringsuttalelse til Kulturdepartementet på NOU 2017:7 Mediemangfoldsutvalget (<https://www.hlf.no/globalassets/dokumenter/dette-jobber-vi-med/nou-2017-7-mediemangfoldsutvalget-horingsuttalelse-hlf.pdf>) fremhevet vi betydningen av at NRK må arbeide for rekruttering av ansatte med nedsatt funksjonsevne, samt at innholdet som produseres bidrar til å bygge ned negative stereotype forestillinger om personer med nedsatt funksjonsevne. Det å leve med nedsatt hørsel er for mange forbundet med negative stereotypier, så mange kvier seg for åpent å fortelle om sitt hørselstap, samt benytte høreapparater som gjør hørselstapet synlig. Da medietilsynet i sin rapport ikke nevner at NRK også har et ansvar for å løfte dette som en problemstilling så finner vi det nødvendig å gjenta dette budskapet.

HLF ønsker lykke til med det videre arbeidet. Ved spørsmål eller ytterligere informasjon, kontakt interessepolitisk rådgiver Marte Oppedal Vale på vale@hlf.no eller 99715635.

Med vennlig hilsen



Merete J. Orholm
Leder interessepolitisk avdeling



Marte Oppedal Vale
Interessepolitisk rådgiver